

บทที่ 5

สรุปผล และข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาการเก็บข้อมูล และการวิเคราะห์การมีส่วนร่วมของกลุ่มเยาวชนในชุมชน ภูเก็ตในปัจจุบันตามที่ผู้วิจัยต้องการศึกษา พบว่ากลุ่มเยาวชนวัดฆางศาครู้สมีการรวมกลุ่มกันแบบหลวมๆ คือในบางช่วงจะเห็นการรวมกลุ่มชัดเจน บางช่วงจะไม่เห็นการรวมกลุ่มที่ชัดเจน ส่วนการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ นั้นขึ้นอยู่กับปัจจัยต่างๆ เช่น ความน่าสนใจของรูปแบบการจัดกิจกรรม ความเต็มใจของเยาวชนที่เข้าร่วมกิจกรรม เยาวชนมีอิสระในการเลือกกิจกรรมที่เข้าร่วม และต้องอยู่ในความสามารถของเยาวชนที่จะกระทำได้ ทำให้มีเยาวชนมาร่วมกิจกรรมไม่สม่ำเสมอ บางกิจกรรมมีผู้ร่วมเป็นจำนวนมากเช่น การร้องเพลงในเทศกาลคริสต์มาสและปีใหม่ บางกิจกรรมมีจำนวนเยาวชนเข้าร่วมน้อย เช่น การเฝ้าศาล การเตรียมสถานที่ในเทศกาลปีศาจ เป็นต้น

เมื่อมองภาพรวมของกลุ่มเยาวชนพบว่า เป็นไปตามสมมติฐานที่ผู้วิจัยได้ตั้งเอาไว้คือ กลุ่มเยาวชนสามารถทำหน้าที่ประสานความสัมพันธ์ระหว่างวัดกับชุมชน ผ่านทางกิจกรรมต่างๆที่เยาวชนรับผิดชอบ หรือที่เยาวชนจัดทำ ทำให้คนในชุมชนมีความสัมพันธ์ติดต่อกับทางวัด ในเวลาที่คนในชุมชนต้องการ และกลุ่มต่างๆในชุมชน เช่น กรรมการชุมชน กลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่มพลมารี ฯลฯ สามารถติดต่อกับทางวัด เพื่อขอให้เยาวชนเข้าร่วม หรือช่วยเหลือกิจกรรมต่างๆที่ทางชุมชนจัดขึ้นมาได้ตลอดเวลา

เยาวชนทำให้คนในชุมชนไม่ห่างวัดและศาสนามากนัก ทำให้ศาสนายังคงมีความสำคัญในชุมชน ถึงแม้ว่าคนในสังคมปัจจุบันได้ประสบกับการท้าทายความเชื่อในศาสนา อีกทั้งเยาวชนจะเป็นผู้ทำหน้าที่สืบทอดความเชื่อทางศาสนา ศีลธรรม และพิธีกรรม ได้จากการเรียนรู้จากคุณพ่อวัดและทางกลุ่มต่างๆในชุมชนที่คอยให้ความช่วยเหลือแก่เยาวชน เมื่อเห็นว่าเยาวชนเป็นคนดีของสังคม ช่วยเหลืองานทางวัดอย่างเต็มที่ และจะให้การสนับสนุนเพิ่มมากยิ่งขึ้นถ้ากลุ่มเยาวชนมีการรวมกลุ่มที่เข้มแข็งและมีความสามัคคีในกลุ่มมากยิ่งขึ้น กลุ่มเยาวชนได้ช่วยเหลืองานต่างๆของทางวัดเช่น การจัดกิจกรรมหาเงินเข้าสมทบทุนการบูรณะวัด การจัดกิจกรรมต่างๆเพื่อหารายได้เข้าวัดในช่วงเทศกาลสำคัญทางศาสนา การช่วยขายของของทางวัด ฯลฯ นอกจากนี้เยาวชนจำนวนหนึ่งยังได้ช่วยเหลืองานด้านพิธีกรรมอย่างสม่ำเสมอ ทำให้เยาวชนได้ซึมซับความเชื่อทาง

ศาสนาเพิ่มมากขึ้น ถ้าเข้าร่วมพิธีกรรมหรือกิจกรรมต่างๆบ่อยๆ ทำให้สามารถส่งทอดความเชื่อจากคนรุ่นหนึ่งไปยังคนอีกรุ่นหนึ่งได้ และศาสนาสามารถดำรงอยู่ในสังคมได้ ถ้ามีคนสืบทอดความเชื่อความศรัทธาทางศาสนา

กลุ่มเยาวชนมีความสำคัญต่อวัด และชุมชนกุฎีจีนมาก เพราะเยาวชนมีความสำคัญต่อการจัดกิจกรรมต่างๆของทางวัด และถ้าไม่มีเยาวชนเป็นผู้จัดทำกิจกรรม จะมีแต่ผู้ใหญ่ ผู้อาวุโสในชุมชนเท่านั้นที่ดำเนินกิจกรรมต่างๆ เยาวชนไม่มีโอกาสในการเรียนรู้เรื่องราวเกี่ยวกับศาสนาอย่างใกล้ชิด การเรียนคำสอนในวัยเด็ก หรือการรื้อฟื้นคำสอนของผู้ใหญ่ การร่วมกิจกรรมแบบผิวเผินไม่สามารถทำให้เกิดความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของคนในการส่งทอดความเชื่อ เพราะ ความเชื่อ ความศรัทธา ต้องอาศัยเวลาในการสร้างขึ้น และในเวลาไม่นานจะเกิดการขาดช่วงการสืบทอดทางความเชื่อ ศีลธรรม และพิธีกรรมของทางศาสนา และศาสนาไม่สามารถดำรงอยู่ในสังคมได้ เหมือนกับคนในสังคมจำนวนมากที่บอกกับผู้อื่นว่าตนเองเป็นคนไม่มีศาสนา

คนในชุมชนได้พึ่งพาอาศัยกิจกรรมที่กลุ่มเยาวชนเป็นผู้รับผิดชอบด้วยเช่นกัน ไม่ว่าจะเป็นการช่วยการประกอบพิธีกรรม การร้องเพลงในพิธีมิชซา ในเทศกาลสำคัญๆ การแห่รูปพระต่างๆ เพราะเยาวชนมีเวลาในการจัดเตรียมงานต่างๆมากกว่าผู้ใหญ่ คนในชุมชนมีหน้าที่มาร่วมกิจกรรมตามหน้าที่ของคริสตชนที่ดี โดยได้รับการอำนวยความสะดวกในการจัดเตรียมสถานที่ในการทำกิจกรรม จากกลุ่มเยาวชน เพราะผู้ใหญ่ในชุมชนไม่สามารถมาดำเนินการได้มากเท่ากับเยาวชน อันเนื่องมาจากหน้าที่การงานที่ต้องรับผิดชอบในชีวิตประจำวัน

ผลจากการจัดตั้งกลุ่มเยาวชน สามารถช่วยเหลือเยาวชนในชุมชนกุฎีจีนบางคนให้กลับตัวกลับใจเป็นคนดี แต่ก็ผู้ที่ปฏิเสธการเข้าร่วมกลุ่มบ้างคน ดังนั้นกลุ่มเยาวชนไม่สามารถทำให้ทุกคนได้รับการขัดเกลาโดยศาสนาและเป็นคนดีตามที่สังคมต้องการได้ทั้งหมดทุกคน กลุ่มต่างๆในสังคมจะต้องคอยช่วยเหลือและขัดเกลาเยาวชนในชุมชนอีกทางด้วย

วัดซางตาครู้สยังคงเป็นที่ที่มีความสำคัญต่อคนในชุมชนกุฎีจีนอยู่เสมอมาเพราะเป็นวัดในศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิกแห่งเดียวในละแวกนั้น เป็นวัดที่เกิดมาพร้อมกับชุมชนกุฎีจีน ซึ่งเป็นชุมชนเก่าแก่แห่งหนึ่งของกรุงเทพมหานคร คนในชุมชนจึงมีความผูกพันกับวัดซางตาครู้สมาตั้งแต่ในอดีตจนกระทั่งปัจจุบัน เป็นที่ที่คนในชุมชนมาร่วมกันประกอบพิธีกรรมทางศาสนา ใช้สถานที่และบริเวณของวัดซางตาครู้สประกอบกิจกรรมของกลุ่มต่างๆในชุมชน เป็นที่

ใช้ในการพูดคุยปรึกษากันเองภายในกลุ่ม และปรึกษาร่วมกับคุณพ่อเจ้าอาวาสวัดฆางตาครู๊ส และคุณพ่อผู้ช่วยเจ้าอาวาสอยู่เสมอๆ

ปัญหาและข้อเสนอแนะ

จากการเก็บข้อมูลในการทำงานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยประสบกับปัญหาในด้านต่างๆ มากพอสมควรดังมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ความแตกต่างในเรื่องความเชื่อ ประเพณีทางศาสนา

เนื่องจากผู้วิจัยนับถือศาสนาพุทธ แต่มาทำการเก็บข้อมูลในชุมชนที่นับถือศาสนาคริสต์ ทำให้ผู้วิจัยสับสนเกี่ยวกับประเพณี ความเชื่อของผู้ที่นับถือศาสนาพุทธ และศาสนาคริสต์ เพราะมีความเชื่อที่แตกต่างกันค่อนข้างสูง ทำให้ต้องใช้เวลาในการทำความเข้าใจเกี่ยวกับความเชื่อทางศาสนาเป็นระยะเวลาานพอสมควรแต่ก็ยังไม่สามารถเข้าใจได้อย่างละเอียด เมื่อลงพื้นที่ในการเก็บข้อมูลจึงประสบปัญหาในการเข้ากลุ่มเยาวชน และในชุมชน เพราะว่าเป็นคนแปลกหน้า เมื่อผู้วิจัยแนะนำตนเอง คนในชุมชนก็ยังไม่ไว้ใจในตัวผู้วิจัย และไม่ได้นับถือศาสนาคริสต์ เมื่อผู้วิจัยสอบถามเรื่องราว ขั้นตอนในการประกอบพิธีกรรมจะถูกมองด้วยความสงสัยว่าจะรู้ไปทำไม ผู้วิจัยจึงไม่กล้าสอบถามอีกต้องเข้าไปเก็บข้อมูลต่างๆ ไป และเรียนรู้ด้วยตนเองโดยเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ในชุมชน โดยเฉพาะพิธีมิชชาเพื่อให้คนในชุมชนคุ้นเคยกับผู้วิจัยระยะหนึ่ง เพื่อให้คนในชุมชนรวมทั้งกลุ่มเยาวชนเกิดความไว้วางใจในตัวผู้วิจัยมากขึ้น จึงสามารถสอบถามข้อมูลความหมายของพิธีกรรมในแต่ละอย่างเพิ่มเติมในภายหลัง แต่ก็ยังมีข้อผิดพลาดอยู่บ้างเล็กน้อย

ข้อเสนอแนะ ควรศึกษาและเข้าไปทำความเข้าใจกับคนในชุมชนให้ได้อย่างน้อย 1 คน เพื่อให้คนๆ นั้นเป็นผู้ที่พาเข้าชุมชน และแนะนำผู้วิจัยให้กับคนในชุมชนรู้จัก หรือควรเข้าไปแนะนำตนเองกับคุณพ่อเจ้าอาวาส และรองเจ้าอาวาส เพื่อที่จะได้รับความสะดวกในการเก็บข้อมูลมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะข้อมูลที่เป็นการค้าเนินกิจกรรมภายในกลุ่ม

2. กลุ่มเขวชนไม่ยอมรับในตัวผู้วิจัย

เนื่องจากว่าผู้วิจัยได้ไปแนะนำตัวเองให้กับสมาชิกในกลุ่มเขวชนให้รู้จักผู้วิจัย แต่เนื่องจากความไม่คุ้นเคยทำให้กลุ่มเขวชนไม่ค่อยไว้วางใจและให้ข้อมูลกับผู้วิจัยเท่าไร ผู้วิจัยพยายามที่จะเข้าไปทำความสนิทสนมกับเขวชนให้ได้อย่างน้อย 1 คนแต่ผู้วิจัยไม่ทราบว่าภายในกลุ่มเขวชนมีการแบ่งแยกในการทำหน้าที่ที่ชัดเจน และไม่ยุ่งเกี่ยวกับ อันเนื่องมาจากปัญหาส่วนตัวของเขวชน ทำให้ผู้วิจัยไม่สามารถเก็บข้อมูลในการประชุมย่อยของกลุ่มเขวชนได้เลย ผู้วิจัยสามารถเก็บข้อมูลได้เฉพาะการประชุมใหญ่ๆเท่านั้น ทำให้การรวบรวมข้อมูลทำด้วยความยากลำบาก แต่เนื่องจากผู้วิจัยได้ขอความอนุเคราะห์จากคุณพ่อเจ้าอาวาสวัดขวางคาครุสแนะนำตัวผู้วิจัยให้กับกลุ่มเขวชน และผู้ใหญ่บางท่านในชุมชน ทำให้เขวชนไม่กล้าปฏิเสธผู้วิจัยอย่างชัดเจนเหมือนในช่วงแรกของการเก็บข้อมูล และผู้วิจัยพยายามที่จะช่วยเหลืองานของทางกลุ่มเขวชนเท่าที่จะกระทำได้ตามความสามารถของผู้วิจัยคือ เข้าไปช่วยถ่ายภาพการร้องเพลงในชุมชนและนอกชุมชนในช่วงเทศกาลคริสตมาสและปีใหม่ของกลุ่มเขวชน ทำให้การเข้าไปเก็บข้อมูลของทางกลุ่มเขวชนได้เพิ่มมากขึ้น

เมื่อผู้วิจัยได้ออกจากชุมชนไปแล้วแต่ผู้วิจัยได้ขอคุณพ่อเจ้าอาวาสไปร่วมสนทนากับกลุ่มเขวชนที่จังหวัดเพชรบุรี กลุ่มเขวชนไม่ค่อยพอใจในตัวผู้วิจัยเท่าใดนัก และผู้วิจัยถูกแกล้งเล็กๆน้อยๆจากเขวชนในกลุ่มเขวชนบางคน แต่จากไปเก็บข้อมูลการสนทนาก็ทำให้ผู้วิจัยเห็นภาพรวมของกลุ่มเขวชนชัดเจนมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ เนื่องจากชุมชนกุฎีจีนที่ผู้วิจัยเข้าไปเก็บข้อมูลในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงไปจากภาพในอดีตที่มีผู้อาศัยเป็นคนที่มีการศึกษา มีความรู้ความสามารถสูงเป็นจำนวนมาก แต่ได้มีการอพยพออกไป และมีผู้เข้ามาเช่าบ้านอาศัยอยู่ในชุมชนจำนวนหนึ่ง ทำให้เกิดความหลากหลายในชุมชน และเกิดปัญหาต่างๆขึ้นในชุมชนกุฎีจีนเช่น ปัญหาการลักขโมย ปัญหาเสพติด คนในชุมชนเริ่มไม่ไว้วางใจกันมากเท่าแต่ก่อน เมื่อผู้วิจัยเป็นคนแปลกหน้าเข้าไปในชุมชนจึงได้รับความไม่ไว้วางใจตัวผู้วิจัยเป็นอันดับแรก และความรู้ในเรื่องการแบ่งกลุ่มภายในกลุ่มเขวชนทำให้ไม่ได้รับความสะดวกในการเก็บข้อมูลเท่าที่ควร ดังนั้นเมื่อเข้าชุมชนควรไปแนะนำตัวกับผู้ที่มีอำนาจหรือผู้ที่ได้รับการนับถือในชุมชน และไม่ควรถ้วนตัดสินใจในการทำความสนิทสนมกับใครคนใดคนหนึ่งเป็นพิเศษ ควรทำความรู้จักกับทุกคนเสียก่อนเพื่อจะได้ทราบว่าเราจะได้รับข้อมูลที่ต้องการจากใครมากที่สุด และพยายามทำตัวเป็นกลางเข้ากับทุกคนให้ได้ เพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาที่ผู้วิจัยได้ประสบมาในข้างต้น